

Zijne excellentie de heer F.M. Weerwind
Minister voor Rechtsbescherming
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Briefnummer
23-122059

Den Haag
2 november 2023

Onderwerp
Reminder brief grote zorgen herziening
productaansprakelijkheidsrichtlijn

Telefoonnummer
+31 70 3490225

E-Mail
tempelman@vnoncw-mkb.nl

Excellentie,

We sturen u hierbij een vriendelijke doch dringende herinnering ter zake de door ons aan u verzonden brief d.d. 26 mei jl. met kenmerk 23-121766. U treft deze brief voor de volledigheid als bijlage aan bij dit schrijven.

Wij maken ons grote zorgen over de Europese herziening van de productaansprakelijkheidsrichtlijn. De door ons gesignaleerde knelpunten zullen de procescultuur verhogen en daarmee het vestigingsklimaat in Nederland (en de rest van de Unie) negatief beïnvloeden.

Wij verwijzen u naar de bijgesloten eerder toegezonden brief. Tevens treft u in de bijlage de 'Joint Industry Statement on PLD status' aan. Onze zorgen worden breed in Europa gedeeld. Deze Joint Statement is - onder andere - ondertekend door onze Europese koepelorganisatie BusinessEurope.

Inmiddels is de Raadstekst voor de triloof fase vastgesteld en de onderhandelingen gaan van start. De tijd dringt.

Graag zouden we met u op korte termijn nader van gedachten wisselen hierover.

Een afschrift van deze brief is tevens verstuurd aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat.

Met vriendelijke groet,

drs. F.W. Vijselaar
Algemeen directeur VNO-NCW

L.J. Visser
Algemeen directeur MKB-Nederland

Bijlagen: Brief d.d. 26 mei 2023 met briefnummer 23-121766 en Joint Statement on PLD status

Zijne excellentie de heer F.M. Weerwind
Minister voor Rechtsbescherming
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Briefnummer
23-121766

Onderwerp
Grote zorgen herziening
productaansprakelijkheidsrichtlijn

Den Haag
26 mei 2023

Telefoonnummer
+31703490375

E-Mail
visser@vnoncw-mkb.nl
f.vijselaar@vnoncw-mkb.nl

Hooggeachte heer Weerwind,

We maken ons grote zorgen over de Europese herziening van de productaansprakelijkheidsrichtlijn omdat we daarmee nog verder opschuiven naar een Angelsaksische claimcultuur, waarbij bedrijven bij voorbaat schuldig bevonden worden, en verplicht zijn hun onschuld te bewijzen. Een zeer vergaande en ook overbodige stap.

Huidige regels functioneren nog goed

Vooropgesteld is dat we het uitgangspunt onderschrijven dat als een bedrijf schade veroorzaakt, dit ook hiervoor aansprakelijk gesteld moet kunnen worden. De huidige aansprakelijkheidsregels functioneren echter nog goed. Dit blijkt ook uit een studie van de Europese Commissie zelf naar de effectiviteit van de huidige productaansprakelijkheidsrichtlijn. Omkering van de bewijslast kan niet een 'nice to have' zijn maar mag alleen worden ingezet als het een 'must to have' is. In alle andere gevallen dient vastgehouden te worden aan het uitgangspunt van ons rechtstelsel, namelijk 'wie stelt, die bewijst'. De onderhandelingen in de raads werkgroep gaan nu razendsnel. We maken ons grote zorgen over de kant waarop het gaat. De raads werkgroep volgt grotendeels het voorstel van de Europese Commissie en gaat zelfs op punten nog verder.

De Richtlijn leidt tot een sterke claimcultuur, hoge kosten en smooit digitale innovatie

Voor het hele bedrijfsleven, niet in de laatste plaats voor het kleinere bedrijfsleven, is de omkering van de bewijslast een probleem. Want hoe kun je bewijzen dat je onschuldig bent? Dat geldt ook voor de verruiming van de openbaarmakingsverplichtingen voor bedrijven, wat leidt tot kostbare *fishing expedities* waarbij partijen zoeken naar bewijs voor nieuwe claims. Deze verruimingen zijn olie op het vuur voor kapitaalkrachtige partijen (vaak van buiten de EU) die massa claim procedures financieren, waardoor de belangenbehartigers grote gespecialiseerde advocatenkantoren in de armen kunnen nemen.

Ook de verruiming van de scope van de richtlijn naar standalone software is te voorbarig, en smooit digitale innovaties in Europa. Aansprakelijkheid onder de productaansprakelijkheidsrichtlijn betekent een risicoaansprakelijkheid. Verwijtbaarheid doet daarbij niet ter zake. Voordat de scope van het risico aansprakelijkheidsregime wordt uitgebreid naar software, is het van belang om eerst gedegen onderzoek te verrichten naar het effect van het voorstel op de praktijk en bestaande juridische instrumenten af te wachten.

Bovengenoemde knelpunten zullen de procescultuur verhogen en daarmee het vestigingsklimaat in Nederland (en de rest van de Unie) negatief beïnvloeden.

Omdat de raads werkgroep het voornemen heeft om hun algemene positie **voor eind juni** goedgekeurd te hebben, luiden we nu de noodklok. Graag zouden wij met u op korte termijn nader van gedachten wisselen hierover.

Met vriendelijke groet,

F.W. Vijselaar
Algemeen directeur VNO-NCW

L.J. Visser
Algemeen directeur MKB-Nederland

Product Liability Directive: European industry calls for a major rethink

20 October 2023

European industry is extremely concerned about the lack of balance in the proposed Product Liability Directive (PLD) revision. Without rebalancing, the proposal will undermine European competitiveness and open the door to a litigation culture in Europe. This would, in turn, hinder investment in innovation and ultimately negatively impact consumers.

The current framework, which acts as a safety net for consumers when things go wrong, has worked well since 1985 because it successfully balances the interests and rights of businesses and consumers. Maintaining this balance while ensuring the framework keeps pace with technological developments, so citizens have trust in the digital age and companies have the legal certainty to invest and innovate is crucial.

As it stands, the proposed revision to the PLD would sweep away existing checks and balances and create a one-sided, litigation-friendly regime. The impact of the changes will significantly raise litigation risk, legal complexity and uncertainty for European businesses. There will be immense pressure, particularly for smaller companies, to settle cases rather than fight unmeritorious claims. Ultimately, the primary beneficiaries of the far-reaching change to the PLD will be lawyers and commercially motivated third-party litigation funders rather than European consumers.

The expanded scope to include digital products, combined with the *de facto* reversal of the burden of proof, disproportionate disclosure of evidence provisions and removal of compensation thresholds, present a genuine concern for all companies. As trilogues begin, we urge policymakers to rethink their approach to achieve an effective modernisation of the product liability framework:

- **Limit the alleviation of the burden of proof:** A cornerstone of the current PLD is that the claimant must prove the damage, the defect and the causal link between the two. This is a vital part of our European civil justice system. We are deeply concerned by broad exceptions to this concept linked to undefined terms, which, *de facto*, lead to a reversal of the burden of proof.¹ The scope of the alleviation should be significantly narrowed, and clarification must be provided as to what claimants must do and prove before any liability can be presumed. Failure would inevitably lead to excessive litigation and potentially non-legitimate claims.
- **Safeguards for disclosure of evidence:** The new disclosure rules lack sufficient safeguards to protect businesses against abusive discovery exercises or disclosure of commercially sensitive data or trade secrets. They represent a huge and costly legal risk for companies even before they get to trial. There is a real risk that businesses will be pressured into settling weak claims to avoid these costs. Disclosure of evidence must, therefore, be limited to only what is strictly necessary and proportionate. There should also be a reciprocal right for defendants to request relevant information from the claimant.
- **Scope fit for purpose:** Including software in a strict liability regime brings new questions, such as how to apply the concept of defectiveness. We believe more investigation into the effects of this extension is needed, as there is now greater legal exposure for software developers. Expanding the definition of damage to include data loss or corruption is a significant shift in the concept of safety, creates potentially open-ended liability for economic operators, will drive up prices and potentially restrict availability. As the Parliament proposed, a threshold should be introduced to prevent frivolous claims, and it should be clarified what should be compensated.

Modernising the product liability framework to account for new technological advances should not come at the expense of innovation or the European civil justice system's effective, fair and legally certain functioning. We therefore call for a reassessment of the far-reaching measures proposed in the revised PLD and the consequences European businesses and consumers could face from it.

¹ The vague concept of “excessive difficulties” of proving defectiveness would shift the burden of proof disproportionately onto the defendant, systematically allowing claimants to succeed without strong evidence. In addition, the Parliament added the concept of “possibility” of defectiveness to Art. 9(4)1b, which lowers the threshold for presumption to an absolute minimum.